

El violí antisotheby's

Andreu Sotorra

Anna Manso. *L'últim violí*. Il·lustracions de Gabriel Salvadó. Col·lecció La Meva Arcàdia. Editorial Arcàdia. Barcelona, 2014. A partir 7 anys.

Malament ho tindria la internacional casa de subhastes Sotheby's si hagués de viure de lutiers com el pare del protagonista d'aquest relat que, a última hora, després de rebre un encàrrec milionari perquè construeixi l'últim violí del seu obrador sota la condició que es retiri definitivament de l'ofici decideix no fer cas del contracte signat amb la parella col·leccionista i regalar l'instrument al seu fill petit perquè continuï la carrera musical.

El relat d'Anna Manso (Barcelona, 1969) ha obert la nova col·lecció La Meva Arcàdia, pertanyent a l'Editorial Arcàdia, que es dedica principalment a publicació d'obres d'assaig i pensament i que condueixen a quatre mans Montse Ingla i Antoni Munné, aprofitant els seus antecedents editorials i literaris aplicats a un gènere que sempre ha patit d'un buit en la literatura catalana.

La nova col·lecció per a lectors primerencs no ve a omplir estrictament un buit perquè prou sabut és que l'allau de publicacions per a infants i joves no afluixa, però sí que aporta una intenció de principis: sota el mantell de la ficció, ajudar a reflexionar els petits lectors sobre qüestions que millorin la manera de viure.

Els primers títols de la col·lecció, l'esmentat d'Anna Manso ('L'últim violí'), amb il·lustracions de Gabriel Salvadó; i els relats 'El mirall', de Jaume Cera i Juli Palou, il·lustrat per Cristina Losantos; i 'Les mans de la Blanca', de Meritxell Martí, il·lustrat per Xavier Salomó, combinen la ficció amb la idea de suficiència i de saber tenir-ne prou, la idea de respecte i coneixement de l'altre, i la idea de la recuperació i el reciclatge, respectivament.

'L'últim violí' és una història que transita per un fil de tendresa i d'admiració del fill pel pare, però també d'una certa compassió per la malaltia que es comença a entreveure en les mans del lutier, afectat de Parkinson, i la seva dificultat per continuar exercint amb perfecció aquest ofici tan escàs i artesanal.

Relat amb moralitat inclosa, si voleu. Tot i que, com deia al principi, la decisió que pren el lutier se salta a la valenta un contracte signat en el qual, pel que es veu, ni compradors ni lutier van preveure una possible indemnització si una de les dues parts es feia enrere. Millor per al protagonista, esclar.

El que compta, però, és l'actitud positiva del pare cap al seu fill i l'actitud d'acollida que rep el petit protagonista, una lliçó de les que no s'ensenyen en un manual d'escola sinó de les que s'aprenen en el dia a dia de cada família. Final previsible, potser perquè el que hi passa és el que el lector també desitja que passi, a manera que va avançant el relat, i final que obre una porta a una actitud optimista i d'esperança davant el futur, que generalment sempre pinta més negre del que la ficció acoloreix. Vet aquí, però, una de les funcions

de la literatura: fer viure per uns instants una guspira de felicitat que pot alimentar tota una vida.

Aquest primer títol de la col·lecció La Meva Arcàdia compta amb les il·lustracions de Gabriel Salvadó (Barcelona, 1966) que, també com l'autora, s'ha dedicat al guionatge, concretament en alguns capítols de 'Les Tres Bessones'. En aquest cas, fa una mirada igualment de tendresa, d'acord amb el registre del relat. En algun moment, les imatges són capaces de tenir moviment. I, si no, que el lector provi de ventar endavant i endarrere sense moure la vista les il·lustracions de les pàgines 15 i 16 i s'adonarà com el lutier en qüestió —tots els dibuixos són en blanc i negre— sembla que es posi en acció treballant la fusta del cos del violí. Salvadó combina les làmines que retraten el lutier i el seu fill amb les que descriuen algunes de les eines de l'obra, creant així l'ambient de serenitat que la litúrgia del lutier demana.

L'autora Anna Manso ha dedicat el relat al lutier David Bagué i Soler (Barcelona, 1964), establert a Barcelona, un lutier precoç, que als dotze anys ja va començar a construir violins atret per una passió autodidacta i que als anys vuitanta es va formar i va perfeccionar el seu estil a la ciutat italiana de Cremona. Reconegut ara internacionalment, David Bagué s'ha guanyat fins i tot un nom simpàtic: Iospagnoletto. Esperem que a can Sotheby's no els agafi la dèria de fer-lo plegar encarregant-li l'últim violí. Però això ja seria tota una altra Arcàdia...
